

Recordatori de la primera sessió del taller: *Créixer Educar i Compartir*

Biblioteca de la Plaça Europa, dimecres 13 de gener de 2016, de 15:25 a 16:20

La sessió va començar amb 10 minuts de retard degut a l'acollida dels participants procedents de diferents centres docents del districte: Paco Candel, Milagros Consarnau, Pompeu Fabra, Bernat Desclot, Frederic Mistral, Casa dels Contes i Casa dels Arbres. De les 28 persones inscrites varen venir 24, però el grup es va completar amb 4 persones més que no s'havien inscrit..

Després de donar la benvinguda, es va presentar i distribuir el programa on figura els continguts i quins membres de l'equip docent participarien activament en les sessions. També es va distribuir un **llistat de les dificultats i anhels** que s'havien inclòs a la fitxa de preinscripció i són:

- Alimentació
- Amics
- Autoestima (5 repeticions)
- Com créixer en un ambient respectuós i feliç
- Comportament dels nens
- Comportaments diferents entre fills
- Comprendre (4 repeticions)
- Desenvolupament dels fills
- Desenvolupament físic, cognitiu i emocional.
- Desenvolupar potencial.
- Educació en intel·ligència emocional
- Educar de forma efectiva
- Emocions
- Empatia
- Entendre comportaments
- Estratègies per educar sense violència
- Fer entendre el perquè s'han de fer les coses
- Fer entendre el que se'ls hi demana
- Formar una bona base educativa
- Gestionar rebequeries (2 repeticions)
- Intel·ligència emocional
- L'educació en general
- Límits (9 repeticions)
- Límits i normes
- Motivació
- Necessitats de cada infant
- Potenciar virtuts
- Recursos per atendre'ls
- Seguretat
- Sentir-nos bé per educar millor.
- Tots els temes, soc educadora d'escola bressol
- Transmissió de valors (2 repeticions)

EXPOSICIÓ DE CONTINGUTS:

A continuació es va iniciar l'exposició sobre el tema **“vinculació i com ampliar la mirada de la interacció amb els fills/es”** desplegant un esquema que va recollir i relacionar les funcions de la

Xarxa d'Atenció a la Infància de 0 a 6 de Santa Eulàlia

MISSIÓ: Som un grup de professionals de diferents àmbits i serveis adreçats a infants de 0-6 anys, interessats en potenciar el benestar i el creixement personal, familiar i social dels infants petits i les famílies del barri de Santa Eulàlia

criança positiva i els conceptes de la primera sessió. Es va començar l'explicació centrant l'atenció només en el primer pla de la interacció del nen o la nena amb els progenitors:

ESQUEMA INTERACCIÓ. PRIMER PLA

Si només es mira la interacció amb aquest primer pla, no ens permet entendre què està passant i ens portaria a simplificar el procés de criar i educar en una dinàmica senzilla d'estímul i resposta, per la qual cosa només caldria tenir unes receptes adequades per a cada reacció dels infants.

Cal tenir en compte que **cada infant és diferent** i ja es mostra el seu temperament des de les primeres reaccions.

A uns els costa més estar satisfets i s'adapten amb dificultat, a d'altres en canvi, amb poc estan satisfets i s'adapten fàcilment. Entre aquests dos extrems, hi ha moltes formes de reaccionar. Però també els **progenitors són diferents** encara que hi hagin similituds entre progenitors i fills.

La **vinculació afectiva** entre els fills i progenitors, **comença amb un procés físic** dins la mare, on un dels seus òvul és fecundat per l'espermatozou del pare, i es desenvolupa el fetus connectat per la placenta directament a la sang de la mare.

En el moment del **néixer** es talla el cordó umbilical però **seguirà la dependència vincular** de la criatura per obtenir resposta a les seves necessitats, amb una participació acordada entre els progenitors seguin unes fidelitats i costums que cal ser conscients. La vinculació estarà reforçada pel contacte físic, tenir-lo en braços, donar-li carícies, petons, donar-li la ma, dient-li paraules amables, mirant-lo amb un somriure... més endavant escoltant-lo activament, conversant, mostrant empatia, dedicant-li temps per estar junts, jugar, explicar contes... un altre manera de reforçar la vinculació és establint les rutines per seguir donant-li resposta a les seves necessitats, al llarg de tot el dia i sempre de la mateixa manera, la qual cosa li dóna seguretat a l'infant i aprèn a rebre i esperar la satisfacció de les seves necessitats o desitjos.

Igualment com tenim l'instint de reproducció, tenim l'**instint de criança**, que es manifesta pel nostre sentit comú i s'alimenta per la cultura i les costums familiar de la nostra procedència. Aquest instint el podem millorar amb l'aprenentatge de noves maneres de fer i amb el suport d'altres persones.

Per **ampliar la mirada de la interacció** entre fills i progenitors us proposem que tinguem en compte com els nostres fills/es i nosaltres mateixos ens sentim i tenim cobertes les **necessitats bàsiques de desenvolupament personal**, que són comunes entre les criatures i els adults, les quals es fan evidents en els primers anys de vida i són l'**AFECTE**, els **RESPECTE**, l'**ATENCIÓ** i el **REONEIXEMENT** i d'aquí s'estableixen les **funcions de la criança positiva** (veieu l'esquema).

Els progenitors van establint unes rutines i pautes que aniran canviant d'una manera natural segons la maduració dels fills, els quals aniran manifestant amb les seves emocions tal com ells creuen que se'ls hi dona resposta a les seves necessitats. Segons les sensibilitats i les manifestacions de les

Xarxa d'Atenció a la Infància de 0 a 6 de Santa Eulàlia

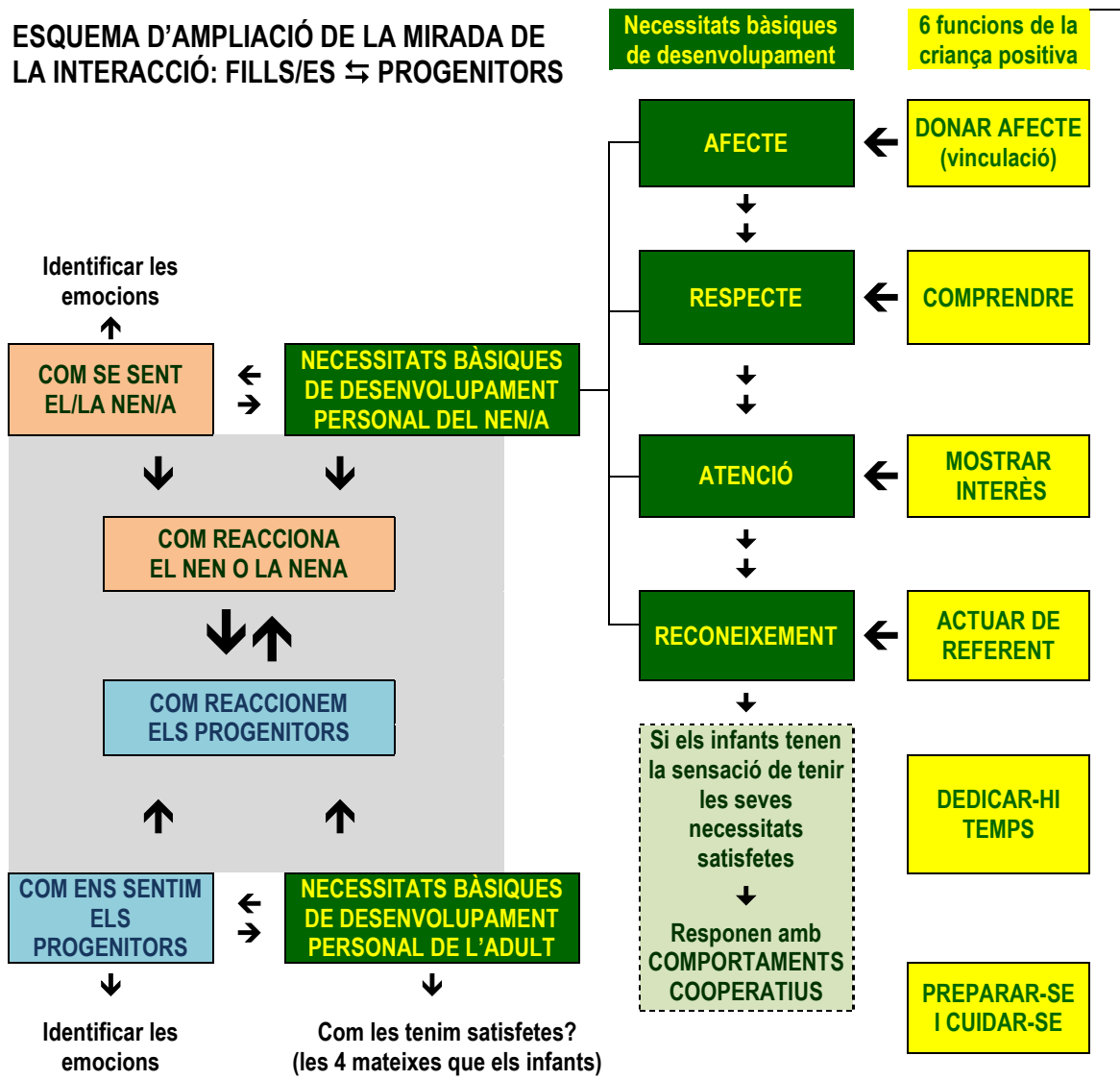
MISSIÓ: Som un grup de professionals de diferents àmbits i serveis adreçats a infants de 0-6 anys, interessats en potenciar el benestar i el creixement personal, familiar i social dels infants petits i les famílies del barri de Santa Eulàlia

emocions de la família **es va transformant el vincle entre progenitors i fills** per adaptar-se a les etapes posteriors de desenvolupament seguint un procés d'adaptació mútua.

Al donar una resposta satisfactòria a les quatre necessitats esmentades, els fills reaccionen amb comportaments cooperatius, és a dir que col·laboren amb allò que els hi demanen. Amb l'inici del procés de **construcció del "seu jo"**, l'infant necessita protagonisme per anar aprenent a ser autònom, però alhora necessitarà protecció per sentir-se segur. Amb aquesta ambivalència dels infants, els progenitors aniran modulant l'afecte i l'autoritat, amb tendresa i amb fermesa, una nova manera de relacionar-se, on l'infant cada cop tindrà més llibertat per exercir les seves responsabilitats tal com ell cregui convenient, respectant el vincle establert.

En aquest procés tots hem d'aprendre, sense por a equivocar-nos, aprenent dels errors i dels encerts i del que compartim amb altres persones que estan fent el mateix, trobant cadascú el seu camí.

ESQUEMA D'AMPLIACIÓ DE LA MIRADA DE LA INTERACCIÓ: FILLS/ES ↔ PROGENITORS

Xarxa d'Atenció a la Infància de 0 a 6 de Santa Eulàlia

MISSIÓ: Som un grup de professionals de diferents àmbits i serveis adreçats a infants de 0-6 anys, interessats en potenciar el benestar i el creixement personal, familiar i social dels infants petits i les famílies del barri de Santa Eulàlia

TREBALL EN GRUP:

Per afavorir el coneixement mutu i per iniciar el debat entre els participants, es proposa que cada persona esculli una fotografia de les 46 que es presenten sobre una taula situada al mig. I es demana que s'agrupin segons la coincidència del número que figura al darrera de la fotografia.

Es dona 6 minuts per treballar en grup, de peu, el motiu pel qual han escollit la fotografia i quins elements comuns han trobat entre les fotografies. Tot seguit es convida a seure i posar en comú els resultats dels grups que figuren a continuació:

Grup 1: imatges sobre “donar afecte” (coincideixen 3 persones):

- Vincle entre germans, estima entre ells.
- Canvi de vida en parella quan hi ha un nadó.
- La lactància important per al vincle afectiu.

Grup 2: imatges sobre “comprendre” (3 persones):

- A l'hora de posar límits es qüestiona l'estima dels fills cap als progenitors.
- Els infants ploren perquè als progenitors els hi costa fer entendre les accions
- Comprendre les necessitats dels seus fills.

Grup 3, imatges sobre “mostrar interès” (6 persones):

- Importància de la comunicació.
- Quan s'està amb els fills cal estar amb tots els sentits
- Convé dedicar temps individualment a casa fill, sobretot als grans.

Grup 4, imatges sobre “actuar de referent” (7 persones):

- A l'alimentació costa que mengin de tot.
- Cal perseverança i esforç per fer seguir les rutines i les pautes per crear hàbits
- Ajudar a trobar sentit per acceptar comportaments saludables i no desitjables d'entrada
- Cal no deixar-se portar per la comoditat

Grup 5, imatges sobre “dedicar-hi temps” (5 persones):

- Establir el temps de dedicació amb els fills, individualment i en conjunt
- Aprofitar i ampliar els moments compartits de tots els components de la família,
- És més important el temps de qualitat que el de quantitat.

Grup 6, imatges sobre “preparar-se i cuidar-se” i coincideixen 4 persones:

- Compartir temps tots junts per a reforçar el sentiment de grup família.

Xarxa d'Atenció a la Infància de 0 a 6 de Santa Eulàlia

MISSIÓ: Som un grup de professionals de diferents àmbits i serveis adreçats a infants de 0-6 anys, interessats en potenciar el benestar i el creixement personal, familiar i social dels infants petits i les famílies del barri de Santa Eulàlia

- Mares i pares també necessitem el "nostre temps"
- Els progenitors hem d'anar coordinats

REFLEXIONS SOBRE DIFICULTATS DE LA FUNCIÓ "DONAR AFECTE"

A continuació hi ha un torn lliure d'aportacions individuals per reflexionar sobre aquest tema i es planteja::

- El contacte físic ajuda a la vinculació i a trametre afecte
- La vinculació ajudarà a acceptar l'autoritat natural

Quan un nen petit comença a no voler fer petons en públic pot ser una mostra de maduració i que en públic no vol seguir mostrar el seu afecte com una "criatura petita", en aquests casos el fet de no voler fer petons no vol que no estimi o apreciï a aquestes persones. També pot ser que no els hi vol donar perquè no són persones del cercle íntim de confiança com és la família nuclear. S'acaben les reflexions apuntant algunes idees:

- No cal obligar a fer petons per obligació. Hi ha petons com a mostra d'afecte o petons com un acomiadament de cortesia...
- No fan petons perquè no hi ha vincle, no tenen sentiments o estímuls cap a la persona.
- La etapa del "no" és una manifestació de la seva maduració i requereix molta dedicació i paciència.
- Fer xantatges i comparacions porten conseqüències negatives.
- Per afavorir la comunicació amb els fills majors de tres anys es pot preguntar coses com: *que ha estat el millor i pitjor del dia?*
- Abans d'anar a dormir reforçar pensaments positius i aprofitar per mantenir una relació individualitzada

CONCLUSIÓ DE LA SESSIÓ:

Per acabar, es va demanar a les persones participants que defineixin amb una o dues paraules o amb una frase breu el que consideren que s'emporten de la sessió. A continuació figuren trotes les aportacions i entre parèntesi figuren les repeticions o coincidències:

- Dedicar temps de qualitat.
- Comprendre.
- Compartir.
- Compartir sentiments.
- Compartir estratègies, tranquil·litat al no estar sol. (2)
- Paciència.
- Paciència i temps.
- Compartir experiències (6)
- Compartir temps.
- Vinculació (2)
- Importància de l'afecte.
- Temps de qualitat, paciència. (2)
- Autonomia.
- Dedicar temps a un mateix.
- Respecte i comprensió.
- Pistes i estratègies.
- Vincle, afecte.
- Compartir i aprendre.
- Consells.

